

زندانی بحرین در ایران

آژانس ادبی دایره‌مینا حق انتشار کتاب جو را برای انتشارات کتابستان معرفت از ناشر بحرینی این کتاب خریداری کرد. این اثر دربردارنده خاطرات نویسنده‌ای ناشناس از زندان جو، یکی از زندان‌های رژیم حاکم بحرین است. کتاب به‌زودی از سوی انتشارات کتابستان معرفت وارد بازار کتاب خواهد شد. / جام‌جم دیلی

خطاب یک هنرمند به مجلس جدید

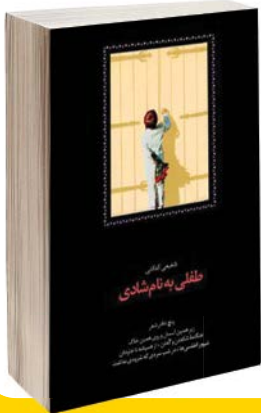
حسین کیانی، نمایشنامه‌نویس و کارگردان تئاتر همزمان با آغاز به کار مجلس جدید شورای اسلامی با نگارش نوشتاری خطاب به مسؤولان هشدار داده‌است که در برخورد با دیو نادیدنی کرونا که کسی را یارای هم‌اوردی با آن نیست، بهترین مشاوران و همدلان آنها همان هنرمندانی هستند که همچنان تئاتر را راهی مطمئن برای تلطیف شرایط سخت و تغییر شرایط دشوار می‌دانند. / ایسنا

بحث شیرین قیمت کتاب

کتاب شامل پنج دفتر شعر است: «زیر همین آسمان و روی همین خاک»، «هنگامه شکفتن و گفتن»، «از همیشه تا جاودان»، «شیپور اطلسی‌ها» و «در شب سردی که سرودی نداشت». کتاب در شمارگان ۱۱۰۰ نسخه و به قیمت ۸۵ هزار تومان عرضه شده است. قیمت کتاب در این آشفته بازار «قیمت مناسب» محسوب می‌شود. به‌خصوص از این منظر که از مدتی قبل که خبر انتشار کتاب توسط نشر سخت منتشر شده بود، بحث‌ها بر سر قیمت کتاب بالا گرفته بود. بعد از انتشار تصحیح شفيعی کدکنی بر تذکره الاولیای عطار نیشابوری در سال ۹۸ توسط انتشارات سخن و مواجهه مخاطبان شفيعی با قیمت ۳۰۰ هزارتومانی این کتاب ۱۸۰۰ صفحه‌ای، مخاطبان برای کتاب جدید شفيعی از حیث قیمت چندان خوشبین نبودند. به‌خصوص که انتشارات سخن در همین سال چاپ دهم «آئینه‌ای برای صداها» (که در آن ناشر کتاب سود خود را از فروش کتاب در نوبت‌های پیش برده است) را در پانصد و بیست صفحه، به قیمت صد و ده هزار تومان عرضه کرد تا گمانه‌زنی‌ها برای کتاب جدید شفيعی کدکنی مایوسانه‌تر از قبل شود.

این در حالی است که بازار کتاب به‌طور کلی وضعیت خوبی را سپری نمی‌کند و تصحیح دکتر محمدعلی موحد از کتاب مثنوی معنوی نیز به‌تازگی توسط نشر هرمس با قیمتی بالغ بر نیم میلیون تومان عرضه شده که صدای همه کتابخوان‌ها را در آورده است!

در این‌ و انقضا، انتشار کتاب شفيعی کدکنی به قیمت ۸۵ هزار تومان خبر نسبتاً خوبی برای مخاطبان ادبیات است. این در حالی است که هم‌اکنون در سایت انتشارات سخن، کتاب با تخفیفی ۲۰ درصدی به قیمت ۶۸ هزار تومان فروخته می‌شود که این نیز مزید بر شادی کتاب دوستان خواهد بود.

بعد از ۲۳ سال، مجموعه شعر جدیدی از دکتر محمدرضا شفيعی کدکنی منتشر شد

طفلی به نام شادی دیری ست گم شده است

نام کتاب جدید شفيعی کدکنی برای مخاطبان شعر او غریبه نبود. سال‌ها پیش شعری به نام «گمشده» در میان شعردوستان با نام «طفلی به نام شادی» معروف شد که سطرهایی از آن، این بود: «طفلی به نام شادی دیری است گم‌شده است / با چشم‌های روشن براق / یا گیسوی بلند به بالای آرزو / هرکس از او نشانی دارد / ما را کند خبر / این هم نشان ما؛ / يك سو خلیج فارس / سوی دگر خزر» حال معلم بزرگ ادبیات ما بعد از مدت‌ها مجموعه شعری تازه با نامی چنین آشنا عرضه کرده است و از صبح شنبه همین هفته مخاطبان شعر شفيعی کدکنی کتاب تازه او را در دسترس دارند.

در این گزارش پیرامون کتاب تازه آقای «استاد» و سلوک شعری او در این سال‌ها صحبت خواهیم کرد و برای دقایقی پیرامون جهان شعری و تاریخ فعالیت شفيعی کدکنی در حوزه ادبیات دقیق خواهیم شد.

پیمان طالبی

ادبیات و هنر

طرح: احسان نجفی

سومین مجموعه شعر

پیش از «طفلی به نام شادی»، از شفيعی کدکنی دو مجموعه شعر با نام‌های «هزاره دوم آهوی کوهی» و «آئینه‌ای برای صداها» منتشر شده بود. هزاره دوم آهوی کوهی در برگزیده پنج دفتر شعر با نام‌های مرثیه‌های سرو کاشمر، خطی ز دلتنگی، غزل برای گل آفتابگردان، ستاره دنباله‌دار و در ستایش کبوترهاست و «آئینه‌ای برای صداها» شامل هفت دفتر شعر که زمزمه‌ها، شبخوانی، از زبان برگ، در کوچه‌باغ‌های نشابور،

شاعر معلم یا معلم شاعر؟

یکی از مواردی که در بررسی کتاب‌شناسی آثار شفيعی کدکنی حائز اهمیت و قابل توجه است، غلبه تعداد آثار پژوهشی بر مجموعه شعرهاست. شفيعی در حالی سومین مجموعه شعر خود را دو روز پیش به بازار نشر عرضه کرده است، که بیش از

بیست اثر در حوزه پژوهش، تصحیح و گزیده از او منتشر شده است. همین دو سال پیش هم آخرین اثر پژوهشی استاد، توسط همین نشر سخن در سه جلد با عنوان «این کیمیای هستی» چاپ شد که مجموعه درس گفتارهای او در کلاس‌های درس دانشگاه تهران درباره حافظ بود. از این منظر عده‌ای از منتقدان شفيعی معتقدند او با پرداختن به مقوله آموزش، از شعر خود غافل شده است و در این سال‌ها آن‌قدر به مقالات پژوهشی و تصحیح نسخ کهن مشغول بوده که چنان که باید به اشعار خویش نپرداخته است. البته علاقه‌مندان استاد این ویژگی او را نوعی ایثار و جهاد فرهنگی می‌دانند که به جای پرداختن به شعر خویش و اساساً «خویش»، بیشتر به آثار دیگران و به طور کلی «دیگران» سرگرم بوده است. اما فارغ از این دعوای مرسوم در فضای ادبیات، آنچه که کتمان ناپذیر است این است که هرچند شفيعی در سال‌های اخیر بیشتر به مقوله پژوهش و آموزش اشتغال داشته، اما کماکان شعر او از برجسته‌ترین نمونه‌های شعر نیمایی در ادبیات معاصر ماست و جایگاه او به گونه‌ای است که حتی توسط منتقدان او قابل نادیده‌گرفتن نیست.

ایدئولوژیک را هیچ‌گاه، «فرهی» نشناخته است. ما به چشم خود شاهد فروخوابیدن بسیاری از این «ورم‌های ایدئولوژیک» بوده‌ایم. (مقدمه، صفحه ۹)

ادیب عمل‌گرا

دکتر محمد بقایی
(ماکان)

استاد دانشگاه

اگر در ۵۰ سال اخیر بخواهیم شاعران را از یک منظر طبقه‌بندی کنیم، به این می‌رسیم که بعضی از شاعران تنها برای خود و حالت درونی خویش شعر می‌سرودند و برخی دیگر به مسائل خارج از حوزه شخصی توجه داشته و مسائل اجتماعی را در اولویت قرار داده‌اند. در این میان شاعرانی نیز هستند که شعر را به خدمت مردم درآورده و دغدغه‌ها و بزرگه‌های زندگی مردم را در شعر خود بازتاب داده‌اند.

شفيعی کدکنی از این دسته از شاعران است. وانگهی بین شفيعی کدکنی و شاعران این دسته یک تفاوت بزرگ و بسیار محسوس وجود دارد؛ این که در شعر شاعران اجتماعی سرا، لطافت شاعرانه به معنای حقیقی کلمه ملموس نیست. اما شعر شفيعی دو ویژگی اساسی لازم و کافی

را دارد:

اول این که واقعگراپانه است؛ یعنی به مسائل اساسی زندگی چنان که باید توجه دارد.

دوم این که لطافت و ظرافت شاعرانه را می‌توان در شعر او به تمامی به تماشا نشست.

در واقع حریری از احساسات انسانی را در شعر شفيعی کدکنی با کلمات و تعبیر لطیف شاعرانه توامان می‌بینیم که این همان اعجاز کلام شفيعی است.

از حیث اصطلاحات فنی شعر نیز باید گفت شعر شفيعی کوششی است در سبک خراسانی که در هیأت سبک هندی نمود پیدا کرده‌است.

وجه دیگری از زندگی و سلوک شعری شفيعی در سال‌های اخیر وجه معلمی او بوده‌است و مهم‌ترین ویژگی او در این زمینه به اعتقاد من، توجه او به موضوعات نوین در حوزه آموزش است.

شفيعی کدکنی ادبیات را با مسائل و موضوعات عام تطبیق داد و در فعالیتش به عنوان معلم این اصل را همواره رعایت کرد. سعی شفيعی کدکنی در این سال‌ها بر این بوده‌است که به موضوعات ادبی و موضوعات مربوط به زندگی که جامعه با آن سر و کار دارد، به صورت توامان بپردازد.

ایشان یک معلم و یک ادیب عمل‌گراست، علم بی عمل را نفی می‌کند و در عین حال به اصل و اساس علم نیز توجه دارد. او ملای کنج اتاق نیست که صرفاً تدریسی انجام دهد و خود معلم و شاگردانش متعلم باشند؛ بلکه آنچه به تدریس و مقالات او در این سال‌ها منعکس شده، توجه او به علم توام با عمل است.

نگاه

